

[Over deze blog](#) [Schrijf een bijdrage](#) [Gedragsregels](#) [KU Leuven bloggers](#) [About this blog](#)

KU LEUVEN **blogt**

Groepsblog van personeel en studenten van de KU Leuven

oktober 27, 2015

0

Wat zoekt een wetenschapper op een congres van een politieke partij?

DOOR STEVEN VAN HECKE. Historici duiken in archieven, psychologen zetten experimenten op en juristen pluizen arresten uit. Maar waar haalt een politiek wetenschapper zijn/haar mosterd?

Geschreven door [Steven Van Hecke](#), docent Europese en vergelijkende politiek. Hij tweet via [@VanHeckeSteven](#).

Uiteraard heeft hij/zij zoals elke goede sociale wetenschapper de knepen van het vak onder de knie, doorgaans binnen een 'wetenschappelijke' setting zoals bij het afnemen van een *survey* of een interview. Politieke wetenschappers hebben echter ook de mogelijkheid om op hun onderzoeksonderwerp toe te stappen. Omwille van twee redenen: omdat het actueel is – we onderzoeken in de eerste plaats de politiek van vandaag – en omdat het vrij toegankelijk is. Dat laatste geldt zeker voor partijcongressen. Wie onderzoek doet naar politiek partijen, weze het op Europees niveau, weet dus wat gedaan.

© KU Leuven –
Rob Stevens

Zo was ik binnen het bestek van één week te gast op een seminarie over populisme in Kopenhagen, georganiseerd door en op uitnodiging van de studiedienst van de Europese socialisten, en op het congres van de christendemocratische Europese Volkspartij (EVP) in Madrid. Daar tekende op woensdag 21 en donderdag 22 oktober iedereen present die binnen centrumrechts enig belang heeft op EU-niveau: van Tusk, Juncker en Merkel over haar rechterhand en speciaal adviseur voor de vluchtelingencrisis, Peter Altmaier, tot en met delegaties van partijen uit niet-EU-landen, zoals de Kaukasus.

In totaal enkele duizenden aanwezigen, journalisten en 'guests' meegerekend, alsook talrijke partijgenoten van de Spaanse premier Mariano Rajoy. Het was het duidelijk om steun te doen in de aanloop naar de spannende Spaanse verkiezingen van 20 december en dat gebeurde ook meermaals. Het congres werd niet toevallig in Madrid georganiseerd. *Gracias*.

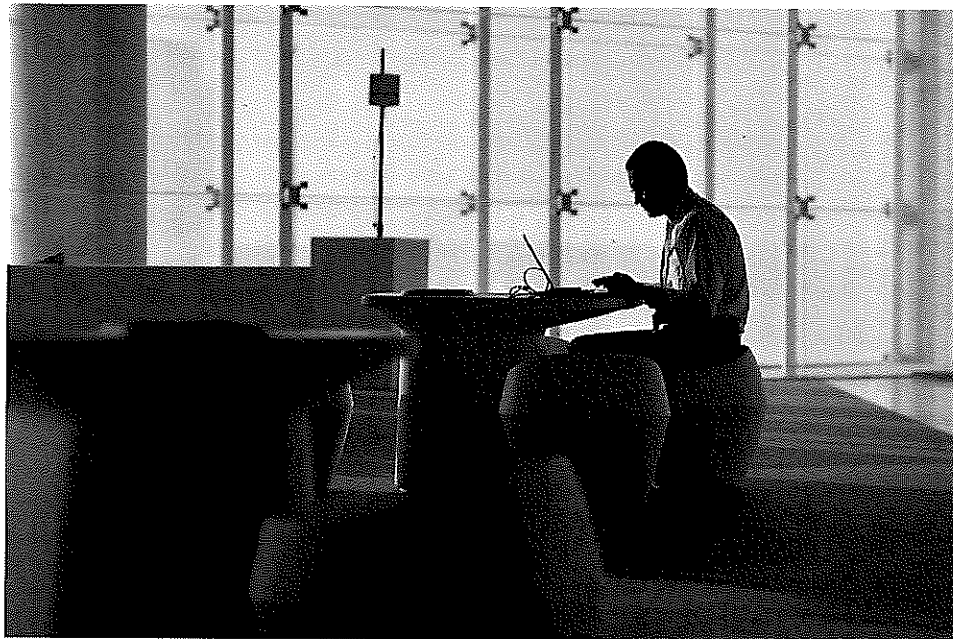
Voorbij de Wetstraat

Zo'n Europees partijcongres is een reis in het verleden. Zoals het er vroeger bij ons aan toeging, zo verloopt het nu binnen Europa. Vandaag zijn Vlaamse partijcongressen immers grotendeels verworpen tot applausmachines ter ere van de zittende voorzitter, strak georganiseerd en getimed, onder meer met het oog op de gewenste *footage* in het televisiejournaal.

Op een Europees partijcongres worden de toehoorders niet op een kijkttribune gezet en is de druk van de beeldbuis minder groot. Jawel, er staan lange tafels per delegatie, er zijn debatten, er wordt gestemd enz. Niemand hoeft het volledig met elkaar eens te zijn, hoewel het ultieme doel uiteraard onderlinge overeenstemming is. Consensus is geen must want een meerderheid kan bijvoorbeeld binnen de EVP een dispuut beslechten. Zover staat de interne partijdemocratie op Europees vlak dus al. 'Slimme' politici laten het echter niet zo ver komen en zoeken het compromis op. Geen sinecure als je weet dat de EVP meer dan 70 lidpartijen telt uit bijna alle EU-lidstaten, en ook partijen van buiten de Unie. Haar fractie in het Europees Parlement telt meer leden dan onze Kamerleden en Senatoren samen. Dat is dus politiek bedrijven op een andere schaal. En dat vraagt een andere aanpak. Het Schumanplein is de Wetstraat niet.

Als gast van de politici

Vlaamse politici die hun entrée maken op zo'n Europees partijcongres en niet of weinig vertrouwd zijn met de in's en out's van de EU proberen letterlijk en figuurlijk hun weg te zoeken. Wetenschappers, een groepje binnen de categorie 'guests', moeten dat eveneens doen maar dan om andere redenen: ze worden niet overal toegelaten (maar er bestaan ook hier 'slimme' wetenschappers en desnoods schakel je de senior correspondent van Politico Europe in om een kopje koffie te bemachtigen) en ze horen er nooit volledig bij. Onafhankelijkheid heeft een prijs.

Wetenschappers worden niet overal toegelaten. Onafhankelijkheid heeft een prijs. © EPP

Maar aangezien journalisten in datzelfde schuitje zitten, is ook dat een ideale kans op netwerking. Voor je het goed en wel beseft, sta je koffie te drinken met de journaliste van het interview met professor Koen Lenaerts in *The Wall Street Journal*.

Zelf een event bijwonen (en dus met eigen ogen kijken en zien; met eigen oren horen en luisteren), laat ook toe met een andere blik de berichtgeving te volgen. Doorgaans hebben journalisten niet volledig ongelijk maar ze vertellen geenszins de volledige waarheid.

Zo viel toch elke waarnemer op dat de Duitse Bondskanselier Merkel – die in eigen land en daarbuiten steeds meer onder vuur is komen te liggen voor haar aanpak van de vluchtelingencrisis – al een

staande ovatie te beurt viel toen ze in de congresruimte arriveerde. Ze was zuinig was met applaus voor de Hongaarse premier Orbán, de verzinnebeelding van een strenge aanpak en in de pers uitgeroepen tot antipode van Merkel, maar kon na haar eigen speech de zaal gemakkelijk voor zich winnen. Wat er beleidsmatig ook beslist werd, de Duitse bondskanselier blijft tot nader order de lieveling van de EVP.

“ WIE EEN JAAR GELEDEN NOG VICEVOORZITTER VAN DE EUROPESE COMMISSIE WAS EN MET ALLE ÉGARDS WERD BEJEGEND, STAAT ONWEZENLIJK RONDJES TE DRAAIEN EN WORDT DOOR MENIG CONGRESGANGER STRAAL GENEGEERD.

Hoewel zo'n event gemakkelijk thuis gevolgd kan worden via livestream, biedt de fysieke aanwezigheid nog andere voordelen. Elke waarnemer kan bijvoorbeeld zelf vaststellen hoe groot of hoe klein sommige delegaties van toppolitici zijn: het aantal is doorgaans omgekeerd evenredig met het soortelijk gewicht. Of hoe vooral politieke cultuur een rol speelt in hoe politici zich gedragen en hoe hun hofhouding indruk tracht te maken.

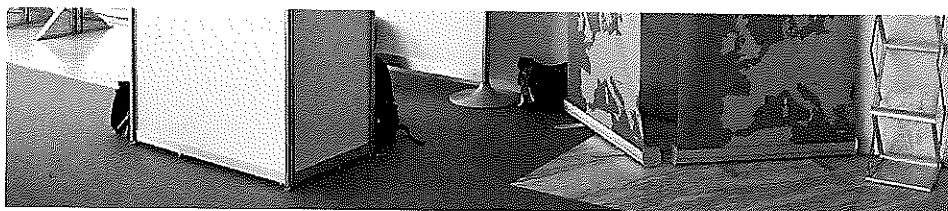
Tegelijk toont zo'n congres ook de vergankelijkheid van de politiek. Wie een jaar geleden nog vicevoorzitter van de Europese Commissie was en met alle égards werd bejegend, staat onwezenlijk rondjes te draaien en wordt door menig congresganger straal genegeerd.

Zo'n Europees partijcongres bijwonen is tegelijk een reis in de toekomst. Hier worden geen beslissingen genomen met onmiddellijke impact op het half miljard burgers dat de EU intussen telt. Neen, wie naar een wielervedstrijd kijkt, verwacht beter geen doelpunt. *Expectation management* heet zoiets. Wat kan je dan wel verwachten? Wel, dat de bakens worden uitgezet over hoe onze Unie er over enkele jaren zal uitzien. Zo keurde de EVP twee documenten goed: eentje over defensie en eentje over migratie. Ze lezen als een to-do-list wat de EU de komende jaren zou moeten doen. Net zoals enkele jaren geleden de EVP zich uitsprak ten voordele van de zogenaamde *Spitzenkandidaten* – waarbij Europese politieke families elk hun kandidaat-voorzitter van de Europese Commissie naar voren schuiven tijdens de kiescampagne voor het Europees Parlement. Toen een verre wensdroom; sinds vorig jaar deel van de EU-reëteit.

Vlees en bloed

De temperatuur van de beleidsagenda meten, netwerken met journalisten, directe toegang hebben tot (top)politici uit de ganse EU: zo'n bad politieke antropologie is niet altijd 100% tastbaar en concreet maar daarom geenszins irrelevant. De dikwijls abstracte EU-politiek krijgt opnieuw vlees en bloed. De bijgespijkerde kennis en de update van de politieke realiteit is alleszins bruikbaar. Soms onmiddellijk, zeker als je na zo'n intense week voor collega's een presentatie geeft over hoe Europese politieke partijen omgaan met het opkomend populisme. Soms gewoon de weken en maanden nadien. Want zo'n ervaring bezorgt je – ter compensatie van de zogenaamde ivoren toren – treffende illustraties voor de hoorcolleges, het stimuleert de onderzoeksagenda of laat toe beter de politieke berichtgeving van nuanceringen en inside informatie te voorzien. En hopelijk leidt het eveneens tot nieuwe sponsors voor het KU Leuven Wilfried Martens Fonds.

In het kader van fundraising was het Fonds aanwezig op het EVP-congres in Madrid. © EPP

Het Wilfried Martens Fonds financiert academische onderwijs- en onderzoeksactiviteiten en -projecten aan de KU Leuven over de thema's die Wilfried Martens gedurende de laatste jaren van zijn Europese politieke loopbaan na aan het hart lagen. Zo kent het Fonds jaarlijks een masterproefprijs toe en wordt er een studiebeurs uitgereikt aan een student uit een niet-EU-lidstaat. Daarnaast worden ook publieke events georganiseerd. Zie www.kuleuven.be/wilfriedmartensfonds voor meer info en aankondigingen van komende activiteiten.

Delen:

[Twitter](#) [Facebook](#) [Tumblr](#) [Reddit](#) [Google](#) [Afdrukken](#)

★ Like

Een blogger vindt dit leuk.

Gerelateerd

Politieke wetenschapper in Cyprus: op de grens van vakantie
In "Europa"

Europa zoekt een vrouw
In "Europa"

Media maken jongeren cynisch over politiek
In "Masterproef"

Dit bericht werd geplaatst in Europa, Onderzoek, Politiek. Bookmark de permalink.

← Life at the Mercator telescope on La Palma

Ombudsmen and Audit Offices: Does control really help our governments? →

REAGEER

Vul je reactie hier in ...

Zoek ...

s

MEEST GELEZEN

Worden baby's slimmer van klassieke muziek?

Do Mobile Phones Set Citizens Free?

10 tips om beter te studeren

Wat betekent een onderscheiding nog?

Religie is springlevend, maar waarom toch?

Blok en examens Cultuur
Economie Energie English
Erasmus Europa Geneeskunde
Geschiedenis Masterproef Media
Milieu Onderwijs

Onderzoek

Opinie Politiek Recht

Sport Universiteitsleven

VOLG KU LEUVEN BLOGT

Abonneer je op KU Leuven blogt!
Geef je e-mail adres in en je krijgt een mailtje wanneer er een nieuwe blogpost verschijnt.

Doe mee met 272 andere volgers

Voer je e-mailadres in

VOLGEN

VOLG ONS OP FACEBOOK

Groepsblog van personeel en studenten van de KU Leuven
Pagina leuk vinden Delen

Wees de eerste van je vrienden die dit leuk vindt.

Blog op WordPress.com.

